No. 81.

VLISSINGSCHE COURANT.

Vrijdag 5 Julij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

PRAAG, den 20. Junij. In de *Wezer Ztg.* worden de volgende berigten medegedeeld:

De te Langenbielau en Peterswaldau, in Pruissisch Silezië, plaats gegrepen hebbende gebeurtenissen, hebben onder de fabrijk-arbeiders onzer hoofdstad eenen betreurenswaardigen weerklank gevonden. Eergisteren omstreeks half drie ure namiddags werden twee, door den eerst korteling tot den Oostenrijkschen adelstand verheven Joodschen katoenfabrijkant *Porges* opgerigte, nieuwe machinenwerken door eenen 400-man sterken hoop arbeiders vernield. Dienvolgens werden twee kompagnien grenadiers naar de plaats der gewelddenarij opgezonden. Toen deze aankwamen, hadden de woestelingen hunne wandaad volbragt, en waren naar de in Holleschowitz gelegene fabrijk van een ander Joodsch fabrijkant, *Dormitzer* genaamd, opgetrokken. Ook hier werden de machinenwerken vernield, waarna de bende den verderen weg naar het steedje Lieben, was opgerukt. Juist terwijl ik dit schrijf marscheert een bataljon infanterie en een piket husaren naar laatstgemelde plaats op. Talrijke patrouilles doorkruisen de stad. Anders is alles rustig.

Den 19. 's Morgens. De beroering neemt toe, het getal der geweldenaars is tot meer dan 1400 man gestegen. Het geheele garnizoen van Praag staat onder de wapens. — Alle hoofdwachten en de wachten aan de poorten zijn versterkt en door officieren bezet. — Zoo even komt het berigt in, dat de spinnerij in St. Iwan, nabij Praag, insgelijks is vernield geworden. — Het in Brandeis liggende regement kurassiers heeft bevel bekomen, op te zitten, en de bezetting der hoofdstad te gaan vermeerderen.

's Avonds 6 ure. Naar men verneemt, moet de Aartshertog *Stephan* tot de aan de Belvedere verzamelde, met wijnstok-knuppels gewapende, oproerlingen eene aanspraak gehouden en hen tot rust vermaand hebben. — Nadat hun de verzekering was gegeven, dat hunne grieven zouden worden onderzocht en zij tot dat einde eene deputatie van 6 man uit hun midden aan Z. Keiz. H. af te zenden hadden, trokken alle in de schoonste orde langs de in slagorde geschaarde troepen voorbij naar huis. De troepen, van hunnen kant, bekwamen insgelijks bevel, naar hunne kazernen terug te marcheren.

— Uit Weenen zijn de berigten tot den 24. Junij. In Praag was de rust onder de fabriekarbeiders nog niet hersteld. De militairen waren steeds op de been en in de wapenen. Volgens een bevel, mogen geen 6 personen bij elkander staan, of de militaire magt moet hen uit een doen gaan.

— In den nacht van den 3. op den 4. Junij, is het stadje Teuschnitz, in Opperfrankenland, door een brand in de asch gelegd, waardoor 800 inwoners van have en goed zijn beroofd. De spuitgasten, die met de spuiten aan een water stonden, moesten uithoofde der hitte de spuiten verlaten, die daarop ook een roof der vlammen werden.

HAMBURG, den 26 Junij. Algemeen neemt men hier aan, dat de kapitein van het schip *Manchester*, een Engelschman, *Dudley*, enkel en alleen de schuld draagt van het vergaan des vaartuigs. Reeds vroeger had deze herhaaldelijk zijne onwetendheid in de praktische zeevaartkunst doen blijken en zelfs dit in zoo hooge mate, dat zijn vorige opperstuurman (die thans op het schip *Hamburg* vaart) de anders zoo strengelijk opgevolgde subordinatie schenden moest, om zijn eigen leven en dat der overigen van een groot gevaar te redden. Kapitein *Dudley* was een theorist, een onderwijzer in de zee-vaartkunst, en eerst met zijn 21 jaar op een schip gekomen. Alleen protectie moet hem, in weerwil van veelvuldige klagten over hem, zoolang nog in zijne betrekking hebben doen aanblijven. Een zonderling begrip was het in hem, dat hij altijd bovenover langs Helgoland varen wilde, en niet daar achter om heen, waardoor hij zich klaarblijkelijk aan groot gevaar blootstelde. Uit Hull hier aangekomene berigten melden, dat er, voor zoo veel men heeft kunnen te weten komen, acht passagiers aan boord van den *Manchester* waren. Daar echter, niet alle personen op de lijst ingeschreven waren, zoo laat zich dit getal niet met zekerheid bepalen.

ENGELAND.

— Hoewel de tafelserviezen der Koningin bereids op eene waarde van nagenoeg drie millioen ponden sterling geschat worden, heeft de heer *Norton*, wiens post de meeste overeenkomst met dien van intendant der civille lijst in Frankrijk heeft, onlangs schikkingen gemaakt om, uit de gelden, voortspruitende uit de bezuinigingen, door hem sedert eenigen tijd bij het huis van H. M. ingevoerd, weder eene aanzienlijke hoeveelheid tafelgoud en zilver aan te koopen.

— De Iersche prelaten, te Dublin vergaderd, hebben Zondag den 28. Julij bepaald als een algemeene biddag voor de Iersche bevolking, wegens de gevangenzetting van *O'Connell c. s.* Zij hebben insgelijks bepaald dat alle dagen gebeden en diensten ten hemel zullen worden opgezonden, zoolang zijne gevangenschap zal duren.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28. Junij. Heden avond te 9 ure heeft er in de Elisesche velden een zonderling voorval plaats gehad. Eene onafzienbare rei wel gekleede dames zaten aldaar op stoelen, van het eene einde tot het andere geschaard, om de frissche avondkoelte te genieten. Een paard, waarvan de ruiter geen meester meer was, letterlijk op de groepen gesprongen, heeft over de hoofden heen gegaloppeerd en is deze levendige renbaan doorgereden, tot dat het eindelijk met de pooten in stoelen verward is geraakt en met zijnen ruiter nedergestort.

In het eerste oogenblik van ontsteltenis hoorde men een algemeenen angstkreet; daarop volgden flaauwtens en snikken, welke aan groote onheilen deden gelooven: doch bij nader onderzoek bleek het, dat het edele dier zich had vergenoegd met eenige hoeden en voiles te verknoeijen, en niet een enkel krabje veroorzaakt aan de kostbare hoofden, welke zijne hoeven hadden bestreken. De ruiter zelf is er goed van afgekomen.

— De staat der zaken met Marocco schijnt gedurig ernstiger te worden, ten minste zoo men oordeelen moet naar de maatregelen, welke men ziet nemen. Het eskader onder den Prins *van Joinville* schijnt aanmerkelijk, en dat wel met zware schepen, versterkt te zullen worden. De *Sentinelle de la Marine* verhaalt, dat, ten gevolge der laatst bij de regering ontvangene berigten uit Afrika, ook de scheepsdivisie van den schout-bij-nacht *Parseval-Dechênes* bevel ontvangen heeft, zich met die van den prins te vereenigen. Dit nieuwe smaldeel bestaat uit de linieschepen *l'Océan*, *l'Inflexible*, *le Neptune*, en *le Marengo*.

Ook Englands scheepsmagt in de Middellandsche zee, is op dit oogenblik vrij aanzienlijk; zij bestaat uit niet minder dan 21 oorlogsvaartuigen, waarvan 10 stoomschepen zijn. Zij zijn verdeeld als volgt: te Malta *de Formidable* van 84 stukken, voerende de vlag van vice-admiraal *Owen*; *de Ceilon* van 74, vlagschip van schout-bij-nacht *Curtis*; *de Arend* van 24; voorts de stoombooten *Heola*, *Alecto* en *Archeron*; te Gibraltar *de Vindictive* van 50; *de Scout* van 18; benevens de stoomschepen *Locus* en *Polyphemus*; te Barcelona het schoomschip *Vesuvius*; te Marseille het stoomschip *Geyser*; te Korfu *de Orestes* van 18 en het stoomschip *Medea*; te Athene *de Savage* van 10 en het stoomschip *Virago*; te Andros *de Pharos* van 10; te Mitylene *de Belvedera* van 38; in de baai van Bisika *de Serpent* van 16; te Konstantinopel het stoomschip *Devastation*, en te Beirut *de Tyne* van 28 stukken.

— De verbindtenis van de koningin *Isabella II* met den prins *van Asturien* schijnt zeer veel voorstanders te hebben; de Noordsche Mogendheden zijn het hieromtrent met Engeland eens, en ons kabinet, alhoewel het eerst nog eenige kleine moeijelijkheden uit den weg wil ruimen, en aan den zoon van don *Carlos* eenige voorwaarden wil opleggen, is toch niet tegen dergelijke verbindtenis. De heer *Guizot* zou voornemens zijn, om don *Carlos*, niettegenstaande de begeerte van verscheidene leden van het parlement van Engeland, niet in vrijheid te stellen alvorens de onderhandelingen zoo ver gevorderd waren, dat de Carlisten er geen voordeel uit konden trekken, om den burgeroorlog te hervatten. Het is duidelijk, dat bij dat huwelijk onze invloed in Spanje veel zal verminderen en die van Engeland daarentegen veel grooter zal worden, immers de prins zal nimmer zijne gevangenschap en die van zijnen vader in Frankrijk vergeten, evenmin als de bemoeijingen van Engeland tot het in stand brengen van dit huwelijk.

— De heer *de Mackau* heeft gisteren een bevel naar Toulon gezonden per telegraaf, om het vertrek van de vaartuigen, die zich bij het eskader van den prins *van Joinville* moesten voegen, uit te stellen. Men zegt, dat zulks is geschied ten gevolge van eene diplomatieke nota door den Engelschen gezant, lord *Cowley*, van zijn ministerie aan den heer *Guizot* ingediend.

— De luchtreiziger *Kirsch*, die bij verscheidene zijner togten met zoo veel wederwaardigheden te kampen gehad heeft, zou op eenen nieuwen, welke hij ondernemen wilde, het slagtoffer van afschuwelijke boosheid geworden zijn, zoo niet een ongeluk, van den aard als hij er reeds meer dan een ondergaan had, hem daarvoor had behoed. Toen hij verleden Zondag met twee andere personen wilde opstijgen, bemerkte men, dat de ballon lek was. De reize moest nu uitgesteld blijven; maar het onderzoek gaf gelegenheid tot eene andere ontdekking. Men bevond namelijk dat de parachute, waarmede de reizigers moesten nederdalen, met vitrioolzuur overgoten geworden en geheel afgeknaagd was, zoodat zij ongetwijfeld eenen verschrikkelijken val hadden moeten doen. De dader, die ontdekt en gevat is, is zekere *R.....*, een afgedankt bediende van den luchtreiziger.

— Alhier zullen drie broeders drie zusters huwen, en deze drie huwelijken zullen op denzelfden dag worden voltrokken.

GEMENGDE DINGEN

Z. M. de Keizer van Rusland heeft Minister, grootkruis van Hall geenerlei onderscheiding geschonken; men zegt dat de Czar een aantal Hollandsche vijf pCts. bezit en dat Hoogstdezelve zoo hevig op de Hollandsche kunst-conversie is vergramd, als immer een Russische autocraat vergramd kan zijn. -- Te Kampen, de hedendaagsche school van policie-jurisprudentie, werd den 22. Junij, in tegenwoordigheid van Zijn HoogEd. Gestrenge, de brandmeester-Generaal, en eenige brandmeesters, eene brandspuit geprobeerd. -- Bij een schoolmeester te Odessa zijn oplossingen ingekomen over den tegenwoordigen, sterrekundigen toestand van China; ou l'esprit ne va se nicher. -- Pluton is op de reede van Havre gearriveerd. -- D. O'Connell wordt monnik; valt hem de heiligmaking te beurt, o wee! driewerf wee! -- Te Brazilie is de koffij opgeslagen; in Holland is de suiker willig. -- D'Aquila zal met Jannaria in den echt treden (rare namen). -- Te Rotterdam zijn predicatien gehouden om Joden te bekeeren, in zuiver Britsche taal, die bijna niemand der Israelitische toehoorderen heeft verstaan; zeker tot het wekken van indruk en gemoedelijke overtuiging; helpen die predicatien den een niet, zij helpen wis den ander! -- In de negende, elfde, of wie weet in welke andere duistere eeuw, besteeg een bedrieger in Palestina de bijbelsche bergen en vond, ja wat vond hij? hij vond het graf van Mozes; in de verlichte 19e eeuw zonk een eerlijk man, (een leerling der propaganda te Rome, is en blijft altijd een eerlijk man) in het graf van Absalon; en wat vond die eerlijke man? een afschrift van Mozes Pentateuch! 't Is te Leiden gebeurd en te Delft jarig geworden! -- De Peruanen hebben den Spaanschen paarden bakken met goudkorrels toegediend; de Chinezen willen den Engelschen (lui) paarden bijna op dezelfde wijze tracteren; het was eene geduchte plunderpartij, die Peruaansche plunderpartij, zij bragt den Spaanschen volksbeulen weinig zegen aan; de Chinesche plunderpartij is niet minder belangrijk; de tijd zal leeren; Gods langmoedigheid is groot! 't Is toch een zonderling volksregt om den armen Keizer van China gebiedend toe te snaauwen: wanneer gij het debiet van mijn opium niet in uwe Staten gedoogt, onverschillig of zulk een geest- en ligchaams krachten verdoovend venijn de helsche rampen van ontzenuwing en waanzin over uwe onderdanen uitbreidt, dan verwoest ik uwe steden en verdelg het al te vuur en te zwaard! Engelsch moge die leer zijn, maar menschelijk, christelijk is zij niet; zij boezemt schrik en afkeer in. Zoo huichelen die ellendigen hier met Gods woord, en elders leeren zij, als tijgers, op bloed en tranen! De afschaffing der slavernij zal gewis meer Engelsch egoismus dan menschelijkheid zijn! -- Moge uit de smaak zaken wat er wil, de smulpartijen zijn onvergankelijk. Raadpleeg de gewijde oorkonde, doorblader de jaarboeken der staats intrigue, overal springen u smulpartijen in het oog. „Nul fête sans verres cassés," zeggen de Franschen; en vermits de afloop der staten-vergadering veel naar een feest gelijkt, zullen de volksvertegenwoordigers zich ten hove eens regt te goed doen. Nu *Vegesak* zal daar ook geen spijs of drank bestellen! De schatkist, tot verrukking van naburige potentaten, door middel der vrijwillige leening gestijfd, het zegelregt opgedreven, eene voorloopige conversie beproefd, de rente-last verminderd, het kolonjale saldo grondwettig er doorgehaald, het tarief van in- uit- en doorvoer, de herziening der grondwet en meer andere heilloose zaken in de steek gelaten — met de grondwet had men trouwens gelijk; de tegenwoordige grondwet heeft schatten van fortuin opgeleverd en zal voortaan rijk in uitkomst zijn; voornamelijk droeg die dame in 1831 bij, om Nederlands nationaliteit ontzaggelijk te maken, toen zijn leger na de bevochtene lauweren gedurende den roemrijken, decimalen veldtogt, in luide zegekreten....., moest retireren! Dat wat eerst eene *groote retirade!* -- en nu, om de draad weder op te vatten, vogue la galère, fête à la cour! De zaal waarin de representatie tot het diner wordt toegelaten, mag met geen enkelen spiegel prijken, „*la moitié est à plein, de* ..... zegt Boileau, *et qui n'en veut pas voir, doit à se renfermer seul, et cacher son miroir.*" Wanneer men zijn eigen wezen, zoo al ellende, drinkende en toasterende, in den spiegel begluurt, dan schrikt men dikwerf, na den schrik allerlei akelige denkbeelden, waardoor men ontbutst raakt en zijne contenance verliest. Van Rechteren, Wavin, Luzac, van Dam van Isselt, Goldstein en anderen, zullen zeer veel moeite hebben den representant van den gast te scheiden. Ondergaan zij deze chemische kuur niet, dan zal de wijn hun drommels wrang in den mond smaken. Jammer, jammer, driewerf jammer, dat de Rotterdamsche Béranger, de Scheveningsche bard, de troubadour der 19e eeuw, de groot connetable der volharding, het feest niet met zijne hooge gaven versiert; neen, de disch zal niet verfraaid zijn, *ils sont passés ces jours de fête!* -- Rachel zal in Belgie comedie spelen. -- Breton. wijl in Londen schatten niet zijne

[illegible], zoo heeft ieder vak zijne charlatanerie, zegt looze Eilerborn, gij de uwe, ik de mijne; zóo is het thans, zoo zal het blijven, zalig zijn de bezitters. — Met de bevalling van Koningin Victoria wordt zoo veel geraas gemaakt even of geen enkel vorsten-kind op aarde te vinden was. — Te Coevorden is een parade gehouden van twaalfdaagsche rekruten benevens een bal van kreupelen en lammen. — Even als het oude Rome, zal Silezie een *heilige berg* krijgen. — Wat zullen we met de *Eerste Kamer* doen? verhuren!! — In de Twenthe heeft eene Egijptische plaag gewoed. — Na een tijd lang aanvoerder der Staten-Generaal geweest te zijn, zal Luyben de Willems-orde commanderen; 't is een mak beest die Hollandsche leeuw. — Iemand *die blinden zien maakte*, is met het commandeurskruis der orde van den eikenkroon begiftigd. Meer kruis dan huis. — Te Parijs is onlangs eene dame, in hechtenis genomen die de gewoonte had, hare dienstboden te bestelen. — In Noord-Braband bestaat sedert een' geruimen tijd, een wijs varken, dat zes andere domme zwijnen voor zich uitdrijft werwaarts hij wil, en die hij zelf uit de kudden uitkiest. — Een dronken brievenbesteller heeft te Keulen eene vergiftiging tot klaarheid gebragt. — In het arrondissement St. Malo (Frankrijk) wordt eene gepleegde misdaad met ijver vervolgd: een 19jarige meisje is in eenen brood-bakoven verbrand. — Aangeboden te Groningen f 25 voor de fraaist geteekende dame op een ezel naast een heer bij een boerenhuis. — Te Schelesstadt heeft een tachtigjarige grijsaard, wiens kinderen hem het gebruik van sterken drank wilden beletten, omdat hij zich daardoor steeds ongesteld bevond, besloten, zich alsdan te zullen doen uithongeren. Zóó gezegd, zoo gedaan. Vijf dagen bragt hij door, zonder voedsel te gebruiken. De zesde dag was hij een lijk. — De burgm. van Schaerbeek bij Brussel, heeft zijn eigen overlijden geconstateerd. Hij was gewoon, de akten van den burgerlijken stand bij voorraad in blanco te teekenen, en toen hij overleed, vulde men de akte daarvan boven zijne handteekening in.

MENGELINGEN.

Kaap de Goede Hoop.

Onder de Engelsche koloniën, die ten gevolge van derzelver gunstige ligging, eene hooge mate van gewigt verdienen, bekleedt ontegenzeggelijk de Kaap de Goede Hoop de eerste plaats; maar ofschoon deze volkplanting met weinig tusschentijd reeds sedert het jaar 1795 in het bezit der Britten is, is toch in hare materiële welvaart geen zeer zigtbare vooruitgang te bespeuren.

In het jaar 1793 werd de bevolking op nagenoeg 60,000 zielen geschat, die in 1806 tot 73,482 was geklommen en in 1839 het getal van 143,271 had bereikt. Daaronder bevonden zich 68,180 blanken en 75,091 zwarten en kleurlingen.

In het geheel heeft dus de bevolking in 33 jaren eenen aanwas gehad van 95 pCt.; doch in dezen aanwas zijn niet alleen zij, die zich in de kolonie zijn komen nederzetten, maar ook de bewoners van aangrenzende landstreken begrepen, die ten gevolge van latere inlijving bij de kolonie zijn getrokken.

Er is in Engeland een tijd geweest, toen men groote verwachting koesterde van den wijnbouw aan de Kaap de Goede Hoop, en onder andere ook dacht, dat de Kaapsche wijn alle vreemde wijnsoorten in Groot-Brittannië genoegzaam zoude verdringen en het Rijk in dit opzigt onafhankelijk zoude maken van vreemde landen; deze verwachting is echter niet vervuld geworden.

Ten einde dit doel te bereiken, mengde, als gewoonlijk, de oude staatswijsheid zich daaronder. In het jaar 1813 werden de inkomende regten op Kaapschen wijn met ⅓ tegen die van andere wijnen, en in het jaar 1825 tot de helft verminderd, waarmede echter niets werd gewonnen.

De uitvoer is in de zeven jaren van 1835 tot 1841 genoegzaam gelijk gebleven, en heeft de kwantiteit van 1,247,819 gallons niet overtroffen, waarvan de waarde op 107,546 p. st. werd begroot.

Daarvan werden in het jaar 1841 naar Engeland gevoerd 311,306 gallons, tegen 460,024 gallons in het jaar 1840 en 587,748 gallons in het jaar 1835. Van 1831 tot 1841, dus in 10 jaren tijds, heeft de invoer 5,269,272 of gemiddeld 479,024 gallons bedragen.

De tolverligting heeft dus de teelt niet kunnen bevorderen, noch het gebruik in Groot Brittannie doen toenemen; en indien men opzigtelijk den Kaapschen wijn eene aanmerking wilde maken, zoude het deze wezen, dat de kwaliteit slechter is geworden en den verbruiker hoe langer hoe minder bevalt.

Engelands consumtie aan wijn bedraagt tusschen de 6 en 7,000,000 gallons, waarvan de Kaapsche wijn slechts het vijftiende gedeelte uitmaakt, en tegenwoordig veelal met Xeres wordt vermengd. Het overige gedeelte der jaarlijksche opbrengst gaat naar Australië, Java, Oost-Indië, Mauritius, oostkust van Afrika, St. Helena en Brazilië.

Ook in andere artikelen van het plantenrijk wordt geen vooruitgang opgemerkt. Met tarwe, rogge, garst en haver waren in het jaar 1839 niet meer dan 135,360 morgen land bezaaid, die 816,421 schepels graan hebben opgeleverd. Daaronder bevonden zich:

Tarwe	74,838 morgen,	opbrengst	395,329 schepels.
Garst	31,499 »	»	213,323 »
Rogge	6,536 »	»	32,010 »
Haver	33,487 »	»	185,759 »

Onder de voortbrengselen van het dierenrijk heeft de wol het meest toegenomen, bedragende de uitvoer gedurende het jaar 1839 iets meer dan 587,000 pond. Destijds telde men 56,703 paarden, 306,809 stuks horenvee, 2,339,191 schapen en 393,601 geiten. De walvischvangst heeft in het jaar 1836 nog 3349 en in 1839 nog slechts 1550 p. opgebragt.

Het ontbreekt blijkbaar aan uitvoerartikelen, om de kolonie in bloei te doen toenemen, en Oost-Indische voortbrengselen moeten te hulp worden genomen, indien de reeder in weinig tijds eene lading wenscht bijeen te brengen. De gezamenlijke invoer gedurende het jaar 1839 heeft 1,249,954 en de uitvoer 776,076 p. bedragen.

Het verschil wordt deels door wissels op het gouvernement des moederlands, deels door nederzetting van emigranten, deels ook door het binnenkomen van vreemde schepen ter approviandering wederom gelijk gemaakt. Gedurende het jaar 1836 kwamen 381 schepen van 124,592 tonnen en in 1839 524 schepen van 168,729 tonnen in de kolonie aan.

Daarentegen zijn van daar uitgezeild 352 schepen van 118,042 en 510 schepen van 166,021 tonnen. De Kaap kolonie bezat in het jaar 1838 niet meer dan 14 schepen van 1596 en daarentegen in 1841 reeds 24 schepen van 3160 tonnen.

Geschiedenis van het klimaat in Frankrijk.

Eenigen tijd geleden hield de heer FUSTER in de Academie van Wetenschappen te Parijs eene interessante voorlezing over de geschiedenis van het klimaat in Frankrijk, van het jaar 50 (voor Christus) af tot op onzen tijd. Gedurende dit tijdperk van negentien eeuwen, heeft het klimaat belangrijke veranderingen ondergaan. Toen JULIUS CESAR Gallie veroverde, was het klimaat zeer ruw. DIODORUS VAN SICILIE een tijdgenoot van den romeinschen dictator, drukt zich daarover (Bibl. Hist. l. v., c. 25) aldus uit: « Des winters, als de hemel betrokken is, regent het in Gallie niet, doch het sneeuwt dan. Is het weder daarentegen helder, dan vriest het zoo hevig, dat de rivieren niet zelden natuurlijke bruggen vormen. Ja, het ijs is zoo dik, dat het niet slechts enkele voetgangers draagt, maar dat geheele legers met wagens en pakkaadje gerust daarover kunnen heentrekken. Opdat echter de voet niet zou uitglijden, en de overtogt in het algemeen gevaarloos zou zijn, bedekt men het ijs met stroo. In dit zoo koud en ruw klimaat, gedijdt wijnstok noch olijf." — CESAR zelfs verhaalt (Bell. Gall. l. VII, c. 8) dat de soldaten op hunnen marsch naar de provincie Bivarais, *durissimotempore* door zes voet diepe sneeuw moesten waden. De winter duurde bijna zeven maanden, van October tot het laatst van April. De grond leverde weinig goeds op: de zwervende levenswijs der Galliers, die elkander steeds bevochten, kon voor den landbouw niet voordeelig zijn. Verbazende wouden welke FUSTER van den Rijn tot aan de Pyreneën op 46 mil. hectaren schat, bedekten de oppervlakte van het land. Zoodanig was de toestand van het klimaat vijftig jaren voor de Christelijke jaartelling, en hetzelve zal wel eenige eeuwen achtereenvolgende, voor de komst der Romeinen niet veel anders geweest zijn. Want de oudste geschiedschrijvers, onder anderen HERODOTUS, beschrijven de Noordelijke landen als nabij ontoegankelijk, somber, met sneeuw en ijs bedekt.

Reeds van de eerste eeuw der Christelijke tijdrekening af aan werd het klimaat zachter. De wijnstok begon in de Cevennen te gedijen; COLUMELLA vond denzelven bij de Allobrogen (le dauphiné). PLINIUS zag den wijnstok in het gebied Bivarais in het wild groeijen, en kon zich van deszelfs bestaan in de provincie Viennoise en zelfs in het *Fransche Comté* overtuigen. Evenwel had de wijnbouw zich omstreeks het jaar 70 nog niet verder dan Autun en Berry uitgestrekt. In de volgende eeuwen wordt het klimaat nog zachter, en Keizer JULIAAN maakte in de 4e eeuw eene dichterlijke schildering der omstreken van Lutetia, en roemt deszelfs druiven en vijgen; hij maakt daarbij de aanmerking, dat de veldvruchten in noordelijk Gallie reeds in het midden des zomers rijp worden. Hoe meer de bosschen verdwenen en landbouw en beschaving veld wonnen, des te meer nam de verbetering van het klimaat toe. Van de 5e eeuw af, toen de Franken Gallie veroverden, tot in de 12e eeuw bereikte het klimaat een nog hoogeren graad van warmte dan ten tijde van JULIAAN. Het regende toenmaals dikwijls; geweldige overstroomingen waren niet zeldzaam en de warmte begon vroeg, duurde lang en was geweldig; de boomen droegen jaarlijks tweemalen bloesem en vruchten. De wijnstok groeide in het Noorden van Frankrijk, in Normandye, Bretagne en Picardye, en de wijn was meestal van eene uitmuntende kwaliteit. Nadat het klimaat alzoo deszelfs toppunt bereikt had, begon het, van de 12e en 13e eeuw al weder ruwer te worden. In het jaar 1105 maken de geestelijken statuten van Amiens reeds geen gewag meer van den wijnstok, en omstreeks het jaar 1342 vindt men in Cherbourg geen spoor meer daarvan.

Deze verandering van het klimaat was door vijftien op elkander volgende oirwedders voorafgegaan. Het is merkwaardig, dat juist in dien tijd bijna geheel Europa door eene epidemie, niet ongelijk aan de Cholera, *de Zwarte dood*, bezocht werd. Deze ontaarding van het klimaat verspreidde zich van lieverlede over het Zuid-oostelijk Frankrijk. Echter leverde het district van Parijs in de 15. en 16 eeuwen nog uitmuntende wijnen op. De Oranje- en Citroenboomen in Languedoc groeit niet meer in de open lucht. In Provence groeit het suikerriet nog maar alleen in trekkasten; de Olijfboom wijkt langzamerhand naar de zeekusten.

Alle deze producten nemen in de 18. en 19. eeuwen, onder den invloed van een ruwer klimaat meer en meer af.

De heer FUSTER past deze waarnemingen niet alleen op Frankrijk maar ook op Duitschland en andere landen kunnen toepassen. Zoo werd b. v. nog in de 14. en 15. eeuw, bij het Thuringer woud, waar thans de druif niet meer tot rijpheid komt, een zeer voordeelige wijnbouw gedreven. De heer FUSTER belooft in eene tweede verhandeling de oorzaken der veranderingen van het klimaat die men met de bewegingen van den slinger vergelijken kan, nader te zullen bespreken.

De precettati in de Romeinsche staten.

Een proces wegens schending van den ban gedurende de laatste zittingen van het hof van Bologne, levert eene merkwaardige bijdrage tot de kennis, van het regtswezen in Italie. Tot regt begrip van deze soorten van proces en hetgeen men in Rome onder den naam van *schending van den ban verstaat*, moet men weten, dat het aldaar gewoonte is om aan dieven, vagebonden en zulk soort van misdadigers, die men niet tot zware straffen veroordeelen kan, hunne eigene woning als gevangenis aan te wijzen, in dien zin, dat niemand hunner na zonsondergang mag uitgaan. Dit soort van lieden is zeer talrijk; alleen te Bologne zijn er ongeveer twee duizend. Het gouvernement vindt zijne rekening bij dit stelsel, dat hetzelve van de kosten van onderhoud van deze veroordeelden in de gevangenissen van den staat ontheft. Dagelijks, bij het aanbreken van den nacht, doen agenten van policie de ronde. Zij kloppen aan de deuren der geconsigneerden (*precettati*) om zich te verzekeren dat zij binnen zijn. De zoodanigen die hunne tegenwoordigheid niet kunnen bewijzen door te antwoorden op dit appel, worden beschouwd als hun ban verbroken te hebben, en kunnen alleen voor deze daad, tot gevangenis of de galeijen veroordeeld worden.

Toen na een zijner laatste togten de Prins van JOINVILLE van uit zee terugkwam, beklaagde zijne zuster, Prinses CLEMENTINE zich bij hem, dat hij geen enkel vrouwen costuum had medegenomen, uit de landen die hij bezocht had. Zij had er zoo gaarne eens een gepast. — « Niets is gemakkelijk, lieve zuster, zeide de jonge Prins, want uw verwijt is onverdiend, ik heb juist een compleet costuum gekocht van eene Konincin der wilden, die ongeveer van uwe grootte was." — Laat mij dat spoedig eens zien: — « Ik zal het u morgen doen bezorgen." — Den volgenden morgen kwam de Prins en zeide tot zijne zuster: — « Ik heb mijne belofte niet vergeten, hier ben ik." — En het costuum? — De Prins trekt, zonder een woord te spreken, uit zijn binnenzak een vreemde halsketen, van roode graankorrels en blaauwe stokjes glas zamengesteld. — De Prinses beziet het met aandacht, vindt het wat heel eenvoudig, maar nog al aardig — legt het op een tafel neder en wacht. — De Prins is bezig met de beschouwing van een schilderij. — Maar JOINVILLE, zegt zij, waar denkt gij aan? — « Waartoe deze vraag, mijne zuster?" — Omdat gij wel weet dat ik sta te wachten. — « En waarop wacht gij?" — Op het costuum. — « Heb ik u dat dan niet gegeven?" — Ja, eene ketting — « Wel nu?" — Wel nu, ik wacht de rest. — « Maar er is geen rest." — Wat! — « Ik verzeker u dat dit het costuum is en dat de Koningin waarvan ik spreke, niets meer aan had.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 4. Julij. Sedert den 2. Julij zijn alhier ter reede gekomen. Voor Antwerpen bestemd:

De Ceres, H. Walle, Odessa, lijnzaad; Adelini, Hollander, Memel, Hoppet, H. Nielson, Gothenburg, beide hout; The Emelij, H. Frasdell, Palermo, La jeune Clemence, J. Weiferts, Hull, beide stukgoed; The Hebe, J. Ford, Port-au-Prince, koffij; Alexandrine, J. Permien, Riga, garst; Atalante, P. Kanon, Johann Henrich, J. Siegaert, beide hennipzaad.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende artikelen te MIDDELBURG,

4 Julij 1844.

De Nederlandsche mudde.		De Nederlandsche mudde.	
J. Zeeuwsche Tarwe	f 7.90	Winter garst	f 4.25
N. dito dito	« 7.60	Zomergarst	« 4.25
J. Walch. dito	« 8.25	J. Paardenboonen	«
Nieuwe dito	« 8.60	W. Witte Boonen	«
N. Rogge	« 5.50	W. Bruine dito	«
W. Groene Erwten	« 6.00	N. W. Paardenboonen	« 4.75
Z. dito	«	N. Z. dito	« 4.25
Koolzaad	«	Raapolie	f 40.50 [illegible]
W. dito	«	Patentolie	« 45.00
St. Joosland dito	«	Lijnolie	« 36.00
Haver	« 5.00	Raapkoeken f	[illegible] de 1000 st.
Boekweit	« 5.70	Lijnkoeken « 9.00	« 104 st.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.